

Jornada sobre
Propietat intel·lectual

**REPTES
DIGITALS**

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

PRIMER BLOC

DE GUTENBERG A GATES. LA LLUITA PER APROPIAR-SE DE LA PROPIETAT INTEL·LECTUAL

ANNA GUIX, ADVOCADA ASSOCIADA DE BAKER & MCKENZIE, ESPECIALISTA EN PI

#IPDIGITAL WWW.IPDIGITAL.CAT

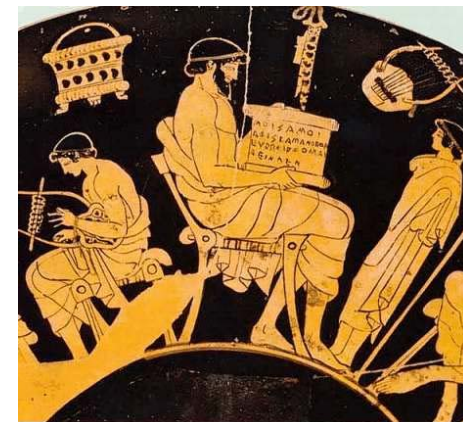
De Gutenberg a Gates. La lluita per apropiar-se de la propietat intel·lectual.

Abans de les primeres normes sobre drets d'autor...

Grècia i Roma: drets sobre el suport de l'obra, no sobre l'obra en sí (dret de propietat).

- no reconeixement drets morals (ex. paternitat)
- impunitat del plagi
- necessitats socials no justifiquen la protecció dels drets dels autors.

Edat Mitjana: cultura es refugia en els monestirs i a les universitats. Difícil accés al públic.

- **Monestirs:**

- No drets morals (vot d'humilitat)
- No drets patrimonials (vot de pobresa)

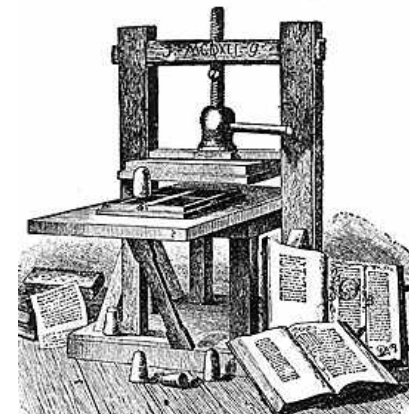
- **Universitats:**

- Expansió de l'interés per la cultura
- Mecenes
- Creació d'establiments de còpia. Controlats per la Universitat

Renaixement: de l'Edat Mitjana a l'Edat Moderna (i)

- **Impremta:** Johannes Gutenberg (dècada 1.450)
 - canvis tecnològics que afavoreixen l'aparició dels drets de propietat intel·lectual
 - reproducció massiva a baix cost
 - accés del públic a les obres literàries
 - distinció entre l'obra i els múltiples exemplars

Renaixement: de l'Edat Mitjana a l'Edat Moderna (ii)

■ **Gremi d'impressors:**

- **Privilegis:** monopolis per l'exercici exclusiu d'una activitat industrial en un territori. **Objectius:** creixement de la indústria i rentabilitzar l'ofici d'impressor.
- Primer privilegi literari (Venècia 1.469: Johannes Speyer)
- **Privilegis d'impressió:**
 - es concedien a l'impressor o editor, no a l'autor
 - temporals
 - per impressió d'obres no publicades anteriorment
 - infracció: penes de confiscació de les obres i dels instruments d'impressió
 - vàlid pel territori de l'Estat on es concedia el Privilegi

Renaixement: de l'Edat Mitjana a l'Edat Moderna (iii)

- **Censura de les obres:** Sistema de llicències reials per imprimir obres que no fóssin contràries a les idees polítiques i religioses dels governs.
- **Incipients Privilegis als autors:**
 - primera consciència de l'existència de la relació entre l'autor i la seva obra.
 - Espanya, França, Itàlia: principis s. XVII.
 - dret pecuniari dels autors.

Dels Privilegis als Drets d'Autor (i)

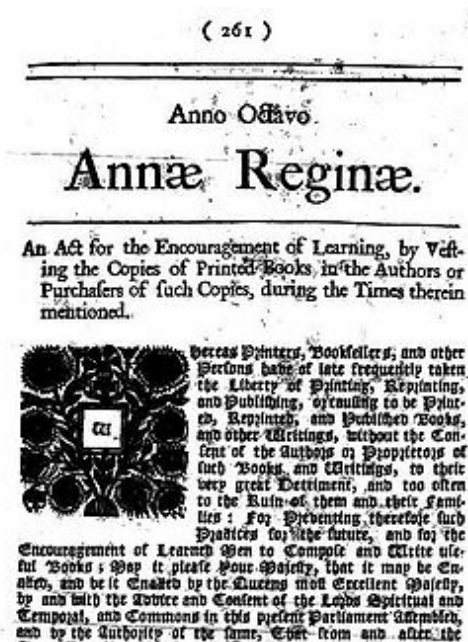
S. XVII: confirmació de l'exigència permís de l'autor.
Evolució de dos sistemes diferents:

- **Copyright:** Anglaterra
- **Drets d'autor:** Europa Continental

Dels Privilegis als Drets d'Autor (ii)

- **Copyright:** Anglaterra (1709 Estatut de la Reina Anna)
 - reconeixement del **dret exclusiu de còpia** a l'autor
 - 14 anys des de la primera publicació
 - objectiu: estimular foment de l'art (interessos col·lectius)

Dels Privilegis als Drets d'Autor (iii)

- **Drets d'autor:** Europa Continental
 - Reconeixement dels **interessos particulars de l'autor**
 - retribució directa a l'autor
 - **Decrets França 1791 i 1793:**
 - abolició dels antics privilegis
 - reconeixement drets a l'autor durant tota la seva vida i després de la seva mort
 - drets exclusius de representació (anys)i reproducció (10 anys)

Influència francesa a Espanya

- **Reials Ordres de Carles III (s. XVIII):**
 - privilegi exclusiu a l'autor per a la impressió de les seves obres
 - no s'extingueixen amb la seva mort, sino que passen als seus hereus
- **Corts de Cadis, 10 juny 1813:**
 - autor propietari de la seva obra
 - només l'autor, o aquells autoritzats per ell, pot imprimir l'obra
 - dret es transmet als hereus per 10 anys

Normativa de propietat intel·lectual a Espanya (i)

- **Llei de 10 de juny de 1847:**
 - primera a reconèixer dret d'autor a escriptors, traductors, compositors, pintors i escultors.
 - tota la vida de l'autor +50 anys (reproducció i modificació) +25 anys (representacions teatrals i musicals i editors)
- **Llei 10 gener 1879:**
 - obres literàries, artístiques i científiques
 - vida autor +80 anys
 - no reconeix drets morals
 - requisit d'inscripció de l'obra en el Registre de la Propietat Intel·lectual

Normativa de propietat intel·lectual a Espanya (ii)

- **Llei 2/1987, 11 novembre** (base de l'actual Text Refós de la LPI, amb les seves modificacions fins l'actual de 4 de novembre 2014: Llei 21/2014):
 - ampliació classe d'obres (programes ordinador, bases de dades)
 - reconeixement nous drets de PI (artistes, intèrprets i executants, productors fonogràfics, productors d'obres audiovisuals, entitas de radiodifusió, meres fotografies)
 - reconeixement dret moral de l'autor (Conveni de Berna)
 - no exigeix la inscripció al Registre de Propietat Intel·lectual
 - Suprimeix el monopoli de la SGAE

Internacionalització del Dret d'Autor

- Protecció territorial
- Primers tractats bilaterals
- Necessitat d'armonització a nivell internacional
 - Conveni de Berna (1.886)
 - Acta de París del Conveni de Berna (1.971)
 - Acord sobre els ADPIC (1993)
 - Convencions Internacionals (Roma 1.961, Ginebra 1.971, Brusel·les 1.974)
 - Tractats OMPI 1.996 (Drets d'Autor; Interpretació, Execució i Fonogrames)
 - Directives Comunitàries

Entorn digital: nou panorama

- Societat de la Informació
- Nous suports
- Facilitat d'accés als continguts
- Control a l'accés als continguts?
- Nous agents: ISP
- Interterritorialitat
- Autors vs. usuaris

El Gran Repte: Adaptació dels drets de propietat intel·lectual a la nova era

MOLTES GRÀCIES!!